

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejeman za avstro-agerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnji list v sredo.

Velika noč.

Sveto pismo nam pripoveduje, kako da je sin božji bil dejan na križ, kako da je s krvijo in potom si rosil smrtno svojo pot, kako da je v neskončnih mukah in bridkostih klical na pomoč nebeškega očeta in kako da je — gospodar neizmernih naravnih močij — s pekočo žejo glavo nagnil in umrl. Ali tretji dan potem, pa je premagal groba oklep in v častitljivosti svoji vstal v življenje. Dokončan je bil trpljenja pot, utolažen neskončni bog s krvijo svojega sina, zatrt srd prvega greha, prve nehvaležnosti in zopet je vezala neskajena harmonija solzno zemljo z večnim nebom.

In zatorej je denašnji praznik v pravem pomenu dan harmonije in miru. Po vsej dalnej zemlji bijejo srca v radosti, mir vlada v dušah, mir se razprostira čez uboge in visoke, mir obdaja najslabejšo kočo in veje skozi krasne palče, mir je krog zibelj, kakor tudi krog postelje onemoglega bolnika. Naj se tuga nad tugo navali nad siromaka — denes se mu razjasni nebo in z velikonočnim vstajenjem vtrne se mu iskra veselja v tužno bodočnost.

V človeškem srcu pa se vzbuja želja, da bi takih dnevov bilo mnogo v letu, da bi nastala vedna velika noč, ter se pričelo idealno stoletje vekovečnega miru.

Pozabljeni je diplomatična sedanjost, pozabljeni velikanski krupovi topovi in nebrojna morilna orožja, za katera izdaje omikani naš čas največ svojega kapitala; pozabljeni je krvava preteklost zgodovine, pozabljeni, kako, da se je človeštvo uže od nekedaj mej soboj s slastjo morilo, pozabljeni tista strašna proza življenja in ideali napolnjujejo dušo. Ideali,

nedosegljivi ideali! In srce je mehko, sovrašta denes ne pozna in voljno je v rahilih občutkih se udati najhujšemu nasprotniku.

Ir kdo bi se pri tem ne spominjal svojega rodu? Od nekedaj uže mora hoditi po trnjevih stezah in marsikedaj se mu je dejalo na ramena breme teškega križa. Marsikedaj so mu v sredi njegovi pluskali togotni valovi srdnega boja, in pobegnil je mir, pobegnila harmonija. Ali denes pač lehko izrečemo upanje, da utihnejo viharji, in se ogladijo poti, ter pridejo slovenskemu rodu dnevi, v katerih zres s srcem vzvišanim nazaj na težave pretekle, ter slavi z vsako veliko nočjo tudi svoje duševno vstajenje. Ali tedaj živelji bodo uže naših vnukov vnuci in uživali sadove našega časa, ter slavili prednike, ki so se trudili za nje.

Disharmonija in nehvaležnost bi torej bila, se denes ne spominjati tistih, nad katerimi so se zaprli grobovi, katerim pa je uže tedaj živel v prsih gorko sreča, kateri so pričeli prvo delo podavši kakor Veronika nekedaj božjemu sinu, svojemu rodu prt, da si je obrusal snoj in kris trpečega obrazu. Pred vsem pa bi bilo nehvaležno, ako bi se ne spominjali pesnika, ki je mnogo pred nami uže pel o slovenski lepšej prihodnosti. Blagoslovjen naj mu je spomin! Truplo vzele so vse zemeljske moči — ali iz gomile doni krasna aleluja njegovih pesni in vstaja idealna podoba njegova.

Hoteli smo denes ostati pri svojem rodu. Manj nas skrbi politika po starej Evropi, ki tako rada zbira črne oblake na obnebji diplomatičnem. Ali pogled nam hiti nehote proti jugu, kjer se bije in preliva kri rod za prvotne pravice svoje bodočnosti, rod, kateri je stoletja umiral na križu osmanske krutosti. Končno izrečemo še ponižno svojo željo, da bi prišel pač kmalu dan, kateri prinese tudi tem stoltnim trpinom veselo velikonočno vstajenje.

Ta želja pa nam hiti kakor molitev k božji ima utešeno vrbovo piščal, vrže te preč nazaj v listje, in tvojega glasu nij več čuti — primula veris!

Ondan po polu dne je bilo, ko sem šel mimo vas, vi rumeni cveti, dol pod solnčnim klancem — in ko sem vas ugledal, postal sem in v spomin so se mi usilile besede, ki sem jih bil govoril nekedaj v čudnej uri, — čudne besede:

Ko še otrok sem bil
Cvetice sem nabiral
In našel trobentice,
Vijole pa jih titul ral.
Sedaj postal sem moder mož
In ženski cvet prebiram.
In zopet so trobentice,
Ki jih vijole titu iram.

Tako se človek zmoti! Boditi si nalašč, boditi si po neumnosti, boditi si po nesreči — zmoti se pa vendar vsak!

In tudi letos, sedaj ko je pričela na novo

osodi, molitev, ki je denašnji dan, s katerim se je nekedaj zopet mir na grešno zemljo povrnih, gotovo opravičena. —

J. T.

Kriza?

Članek „N. fr. Pr.“ o Turčiji, še bolj pa razkritja, na katera se opira, namreč da je grof Andrassy uže leta 1870. turškemu poslaniku Khalil-begu svoje sovraštro do Rusije razkrival in plan delal, kako bi Avstrija z 800.000 in Turčija s 500.000 možmi Rusijo napala, — naredilo je veliko vzbujenje poninah, da si prav za prav nijsmo nič nogega zvedeli. To je bilo uže dolgo znano, da Magjar Andrassy ne bode nikdar pozabil, da je Rus vrgel magjarski upor leta 1849. Ali predno bode Magjar avstrijsko vojsko, v katerej je večina Slovanov, gnal na slovansko Rusijo, bode dobro storil, preudariti, ali bi se res avstrijski Slovan proti Rusom za magjarsko puntarsko maščevanje s tisto hrbrostjo bili, kakor če bi šlo, na priliko, proti Turkom ali Nemcem. V teh stvareh so ga najbrž višji krogi podučili in bil je navidezni prijatelj Gorčakovljev, moral biti! Vsakako je pa to važno, da se baš sedaj ona odkritja v francoskem „Memorial diplomatique“ javljajo. Utegnejo namreč Andrassy vreči. Avstrija vendar ne more z Rusijo v prijateljstvu živeti, (kar na naše veselje „Pol. Corr.“ uradno včeraj trdi), pa imeti ministra, česar sovraštro do Rusije je zdaj z javnimi akti pred svetom dokazano.

Sicer se pa menda čudeži gode. „N. Fr. Presse“ prihaja k izpoznanju, da dualizem ni koristen za državo. Zopet 14. aprila prinaša velevažen uveden članek v katerem — čudimo se! — obsoja dualizem, Andrassy in vso državopravno uravnavo monarhije! Depese Khalil-Bega na turškega vezirja, iz katerih je jasno, da sta bila v Avstro-Ogerskej leta 1870

Listek.

Trebentice.

In zopet so cvetele! Gorki jug, ki je bil otajal ledeno polje, in odgrnil polagoma odejo z belo odejo z brdov in gorá, probudil jih je doli pod klancem na solčni brežini, in sedaj so molele ljubó svoje rumene mlade glavice kvišku s tal, iz listja, in iz mrtve, suhe k zemlji pritisnene trave, ter gledajo gori proti sinjemu nebu, kjer pomicé gorka pomladanska sapa tropo malih meglic naprej — in le naprej, dokler ne izginejo tam za severno planino. Da — zopet si tukaj,

Roža pomladna.

Primula veris!

Vaški otroci si režejo iz bližnjega vrbovja šibine za drobne piščalke in mimo tebe gredoč utrga te ta in oni, in zapiska s tobom. Ko pa

vstajati pomlad in sejati svoje cveti, tudi sedaj je obvarovala zmota svojo moč, svojo golo prozaično moč, tako, da se je marsikomu tisto pripetilo, kakor meni, ko'sem nabiral trobentice. In skoro je smešno to pripovedovati, ali trditi, da je pomladna poezija tako vplivna, da človeka zmote varuje, vsaj nihče v celej belej Ljubljani nij misil, da bode gospod doktor Dolfi Schaffler, govoreč ali „berič“ o Anastaziju Zelenču, kaj — novega povedal; in vendar, kako so se ljudje zmotili! Kajti nova, tako nova, kakor je stara prislovica: „pesek v oči!“ — bila je poslušalcem gospod Dolfi-jeva trditev, da Zelenec visoko presegla Schillerja. Ko bi o nežnem spolu, ki se je zbral po lepih zastopnicah okolo novega estetikarja, ne veljale stare Ovidijeve besede: „Spectatum veniunt, vénunt spectentur ut ipsae“ — bi bil vsled te grozne zmote, katero je prouzročila duhovita trditev, prejel mali gospod doktor

dva ministra v njenih zadev, Beust resnično, Andrassy pa kot ministerski predsednik ogorški, ter sta vlekle vsak na svojo stran, jeden v mir, drugi v boj z Rusijo, — to je žalosten pogled! Kakšen vpliv more država imeti na zunaj, ako se take reči godé! Na Nemškem je bil Arnim obsojan, ker je kot poslanik včasi na svojo pest politikoval. Tukaj pri nas pa jeden minister ravno nasprotno od drugega dela, in sicer pri zastopniku tuje vlade! „Kakšno polje za intrige je odprto“ (pravi „N. Fr. Pr.“). Država ali poslanik, ki z oficijalno politiko naše države nij zadovoljen, obrne se lehko samo na drugega ministra in mu izpodbudi protivje, pa vspeh doseže. In kako lehko se najde minister, ki rad čuje, da je on temeljiti in drugi minister „površen.“ Objavljene depeše, tikačoče se dejansko orientalne politike, so tudi — zabilog — drastičnega pomena za uredbo organizacije države. One odpirajo razgled, po katerem pogledati je grozno; kajti ali se ne bode boječ sum v srce in na jezik priplazil, da li more država, v katerej dva ministra sem pa tja politiko vleceta, z vsphem delati?“ Tako vpraša „N. Fr. Pr.“ čudna spokornica. Kaj vse to pomeni? Kaj bo iz tega? Kam to meri? Hitro se bode moralo videti.

Jugoslovansko bojišče.

Vstaja v Bosni vedno večja postaje in nij dvombe, da dobiva iz Srbije redno podporo. Cela Bosna bude kmalu v vojni in požaru. Dosedaj je 10.000 oboroženih vstašev na nogah, ki se baje hočejo zdiniti in na glavno mesto Bosne, Sarajevo, udariti. Porta ne more dovolj vojakov v Bosno poslati, ker jih nema; za to je ukazala naj se vsi Muzelmani od 18 do 60. leta oborože v črno vojsko. — „N. Fr. Pr.“ ima v Bihaču dopisnika, ki ugovarja in opravrgava vest, da bi se kateri Muselman bil udeležil vstaje, ali da bi se bilo klicalo „živo car avstrijski,“ — pač pa je res, pravi, da je v Bihačkem okraju spomladi vstaja poknila. Ta dopisnik ve povedati, da so turški bašibozuki pobili v jednej bitvi 1100 vstašev, katere so bili zajeli.

Velevažno bi bilo, če se obistini vest, da je tudi v Albaniji uže vse za vstajo pripravljeno. Miriditi so nabrusili orožje in izbrali za vojvodo necega kapitana Jakoba.

morda vendar ono veliko nezaupnico, o kateri se je uže govorilo. In ko bi bil ta svet v istini tako nehvaležen, tolažili bi gospoda doktorja, — in posebno njega zopet sè slavno besedo: „Sic vos non vobis fertis aratra boves! —

Da, človek se zmoti! In ne le človek posameznik, — tudi cela tropa, ali tropica ljudij se lehko zmoti. Ves svet, kakor pravijo, je čul, kaj je porodilo „naše veliko posestvo,“ katero v zadnjih časih, kakor zopet pravijo, mnogo eksekucijskih stroškov plačuje, pri volitvi dveh novih deželnih poslancev.

Rodila sta se dva uže „rojena“, in veliko veselje je bilo nad tem rojstvom v našem nemškarskem Izraelu. Kajti obetali so si privrženci novega Talmuda v črnobelem zavitku, da jim je v jednem teh novorojenih dvojčkov — o baronu Taufrerju še govoriti nij, — vscvetela prelepa, zdrava vijolica, ki bode sè svojim novim, krepkim duhom oča-

V Belgradu vlada vojevit duh. Pišejo, da bode zopet Ristić prvel ministerstvo. — Ljudstvo je tako razkačeno na avstrijskega konzula, ki k miru prigovarja, da mu je napravilo „mačjo godbo.“ Vlada ne more več nazaj iti, mora vojno začeti, kakor brž je vse pripravljeno. Možno je pa, da bodo Turki, ki jih je uže precej na meji, sami začeli.

O gnjilobi turškega carstva piše uže turški prijatelj „P. L.“ tako-le: „Oficijozna olepšavanja o političnem položaji v Turčiji so izgubila vso vero; ves svet ve, da je vstanek uže vso Bosno objel in da je turška vojska (če se to ime zaslubi) prenezmožna, da bi to od ure do ure rastoče velikansko gibanje potlačila. Resnica jé, da so turški vojaki vsled prehudih maršev, od lakote, bosote in mraka večjidel spačeni in se vstašem ne morejo dovolj upirati.“ — Tako piše uže Magjar.

Deželni zbori.

Kranjski deželni zbor.

(XII. seja. Koniec.)

Dr. Bleiweis: Čuditi se je res čudnej maniri v katerej g. „vitez“ Vesteneck tukaj govorji in ki bi bila pripravna jedino le za gostilnico. Napadal je národnio večino in povečaval svojo stranko. Navdajal ga je oni južni duh, kateri ga je vodil pri zloglasnih volitvah za kupčijsko zbornico. Ali če Vesteneck misli, da bode tukaj tudi vse s svojimi briči dosegel, to se jako moti. Vaše stranki, ki ima „gebundene Marschrout“ na Prusko, je vse kar je národnio slovensko, „firlefanc“. Nam pa, ki smo zastopniki slovenskega národa, je nalog zagovarjati pravice našega národa, prava, ki mu pred bogom in svetom gredo. Za izdane šolske knjige je dalo ministerstvo pisatelju remuneracijo, potrdilo pa do zdaj knjig za vpeljavo v šole še nij, tako dolgo se tudi izdatno prodajati ne morejo.

Če „vitez“ Vesteneck toži, kako strašni so stroški za upravo, moram mu povedati, da je na tem kriva zopet jedino le sedanja vladna sistema. Dokler bode ta sistema vladala, ne bo zadovoljstva v Avstriji. Zdaj imamo dve vlasti in dvojne uradnike, plačamo to se ve da vse dvojno. Ko bi se dala občinam prava avtonomija, potem bi se opravljali posledenih c. k. okrajnih glavarjev, ki tudi mnogo lenijo, vse boljši kup in ne c. k. gla-

rala ves drobni Kranjski svet, ter odstranila vso kužnost, in puhlo našopirjenost nasprotniško. Pa kako so se ljudje zmotili!

To nij bila vijolica, namenjena nasprotnika tako lehko in nevidljivo izpodriniti, — bog varuj! Vsaj po prvej priložnosti, pri katerej je poskusil razviti se ta novorojeni cvet sprevidel je stari, izkušen pa najbolj trdovratni botanik Dežman, in kakor pravijo celo baron Apfaltrein, kateri se neki ne peča s takimi neumnostmi, kakor je natoroznanstvo, da „vitez“ Fränzl, ali kakor re rajši imenuje Vesteneck nij ravno vijolica, nego isto taka trobentica brez duha, kakor dr. Schrey.

Pa kaj hočemo!

For Brutus is an honourable man,
So are they all, all honourable men!

In sedeli so potem skupaj, s prvega pričviku, potem pa pri štajerskem šampanjcu, ter gostili se s posavskimi klini, ter tolažili se rekoč: to je brancin. Jednega pa, ki je vpra-

varja Vestenecka ne družih tacih bi ne bilo treba. Če g. „vitez“ hoče, da bode boj še hujši mej strankami, potem je razumljiv, sicer ga opomnim, naj se vede v zbornici dobrojno, a ne kakor v krčmi.

Vesteneck pravi, da se ne bode od dr. Bleiweisa učil, kako se ima v zbornici vladati in da njegovej stranki bode vsaj še svobodno, da bode izmej nje govoril katerega bode ona želeta.

Poročevalc Murnik: Glavno načelo g. Vesteneckovega govora je bil napadati národnio stranko. To nam je uže baron Abfaltrein pretečena leta vsaj dostojejše podobe narusal. Da so stroški za upravo večji, to je razumljivo, ker so tudi agende v teku let večje postale. Ti stroški bi se bili pomnožili pod vsako stranko. V obče pa so se novo sistematizirani prostori za uradniki sklepalni v celej zbornici, ne pa v deželnem odboru. Ko bi kaj bilo nepravilno, ima deželni glavar pravico, tak sklep takoj suspendirati. Deželni glavar je tudi ud nasprotne stranke. Če bode hodila njegova stranka po tem poti, pač v našej deželi ne bomo prišli do miru!

V specijalnej debati se oglaši zopet „vitez“ briških volitev Vesteneck in se pritožuje, da se premnogo izda za remuneracije.

Dr. Zarnik odgovarja.

Drugi se oglaši v specijalnej debati Dežman: On pravi, da se da tako malo za izobraževalne namene in še kolikor se da, to se slabu obrne. Kazati začne tri zvezke „slovenske Talije“ in pripoveduje, da stanejo nas 800 gold. Ne dajte, pravi, da so slovenski prestavljalci predobro plačani. Jaz sem v slovenskej literaturi tako več, kakor nobeden v tej zbornici. Ali te tri zvezke bi bil rad prestavil in bil dobro plačan s 60 gld.

Dr. Poklukar ugovarja, da se knjige ne tiskajo iz subvencije deželnega zborna, nego iz prineskov udov dramatičnega društva, in to je jedino kar udje od društva imajo.

Dr. Zarnik pravi, da o briljantnih honorarih pri knjigah dramatičnega društva nij govoriti, če se ve, da prestavljačec dobi za prestavo jednega akta 5 gld. Ako bi g. Dežman, ki je ob svojem času veliko lepega v slovenskem spisal, kakor na primer „Slava Slavjanom“, in ki je v Vodnikovej biografiji rekel, da bomo zmirom stali za vero, domovino in cesarja, hotel zopet sodelovati na slovenskem literarnem polju, nas bode to jako veselilo. Tako bi mu jaz dal predmet za

šal, kaj je „brancin“, podučil je deželne sodnije svetovalec Leitmeier, ki je bil jedenkrat kot „Vergnügungszügler“ šest ur v Trstu, da je to riba, ki je v Trstu mnogo bolj po ceni nego tukaj. In pri tej priliki sta si privočila oba, učenec in učitelj, vsak še jeden kos. Sedeli so pa vsi prav ljubeznjivo skupaj, oni iz velikega posestva, ki plačujejo davke, zraven pa še eksekucijske stroške, in oni, ki so plačani iz teh davkov, ter pobirajo one eksekucijske groše. In ko so bili uže izpraznili nekaj litrov, jeli so vstajati in govoriti. — Besedovali so na čast in slavo onega moža, ki je pel nekedaj za svobodo in ki je dandanes ekselencia. Zraven pa so udrihal po našem národu, kakor je udrihal vedno oni, dokler je mogel.

Gospod svetovalec Leitmeier je bil sicer uže navdušen „vom Hauch der unbewehrten Jugend“, kojega je nosil v žepu, pa ustrašilo ga je „das Weltall grünlich und fröstelnd“

igro, naj spiše burko, kakšen je človek, ki je začel v moževskih letih svoj rod in svoj jezik zaničevati, tej komediji naj da naslov „Proklete grablje“ pa ga bomo, to mu zagotovim, izredno res dobro honorirali, s še več nego 60 gld.

Tudi poročevalec Murnik (predsednik dramatičnega društva) objasnuje, da se tiskajo knjige iz prineskov društvenikov. Honorari so pa tako mali, da ko bi moral kdo od njih živeti, ne bi mogel na dan več ko jedenkrat gorko jesti. Tu pri nas sodeluje domoljubje, drugače bi ne bilo mogoče delati.

Končno se sprejme brez daljše debate ves proračun kranjskega deželnega zaklada, po predlogu finančnega odseka.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. aprila.

Cesar je danes sprejel Andrassy, Tiszo in Auersperga, da mu naznanijo kaj so dosegli z dogovarjanji. Gotovo da bode on potem posredoval, — če se stvari drugače ne odločijo. Neko rešenje se mora doščeti.

Ogersko glasilo „P. L.“ konstatira, da so stvari gledé dogovorov tako daleč priše, da ne more ogersko ministerstvo nič več na bolje okreniti jih. Ogerski ministri so storili vse kar so mogli. Oni so menj zahtevali nego bi konservativna stranka zahtevati mogla. Nij nemogoče, da bodo dogovori popolnem brezvsešni. Obrat na bolje je zdaj v dvanajstje uri samo od avstrijske vlade odvisen. „Hon“ pa pravi, da bode ministerstvo ogersko prej odstopilo nego s pretirano pustljivostjo deželi škodovalo. Kaj Magjari imenujejo popustljivot, to je znano.

Vnanje države.

Ruske „St. Peterburgske Vedomosti“ so Poljake pozivale, naj pomnijo svojega slovanskega pokoljenja in naj se za vse dogodek zvežejo z Rusi. Ali krakovski „Czas“ odgovarja: Mi Poljaki bomo mirno gledali vojno Rusov z Nemci, ker oba naroda stana sovražna in želita Poljsko uničiti. Žalostni ljudje ti Poljaki.

Bavarski liberalci, ali bolje prusijanje, terjajo razpuščenje zbornice, ne toliko iz upanja, da bi večino dobili, ker proti je proti pruskemu centralizmu v samej Nemčiji raste, nego ker so mej soboj nejedini in čutijo, da tako z njihovim gospodarstvom manjšine ne more dalje iti. —

Nemške Bismarkove novine „Nord. Allg.“ se podvijajo zatrjevati, da mej Peterburgom in Berlinom nij nobenega razpora, da ruskega carja v Berlinu z veseljem čakajo.

Prusi so jako razdraženi, da je saski minister Friesen priobčil v „Dresdener Journal“ oster članek proti temu, da bi vsemenska država vse železnice v svojo oskrb prevzela.

in za to je govoril — samo trikrat od „Krains geist'gem Siegfried“ v krasnej jambičnej meri. Čestitamo mu, da ima tako dobro urejene ustne skele, ker mu prvi grozoviti jambus nij čeljusti razkrhnih.

Sedaj pa, „revenons à ces moutons! Gospod Vestenek nij govoril, ker se po poludne nij domislil naučiti se kaj dotičnega. Pogrešal sem ga, saj kdo mi bode to zameril, ker sem uže vzgoraj dejal, kako je prijazna

Roža pomladna
Primula veris!

In glejte, sneg jih je zopet zapadel dol pod klancem, — in vaški fantiči ne piskajo več na-nje; umolknile pa so tudi drugod, kjer so še pred kratkim trobentale — tako nežno tako otroče, — te male sirote trobentice, o katerih so dejali, da so — vjole!

J. Z.

Domače stvari.

— (Jutri je benefica gosp. Kocélja.) Pri tej priliki tudi občinstvo opozorujemo, da bode pri tej predstavi prvikrat svrala izrstna vojaška godba hrvatskega polka. Isto pak je prestavil gosp. beneficiant sam.

— („Glasbeni Matice“) ima 18. t. m. občni zbor v ljubljani. čitalničnej dvorani ob osmih zvečer.

— (Katoliška družba v Ljubljani) ima 23. t. m. občni zbor.

— (Pevecem in čitalnicam.) Ravnotkar je na svitlo prišla v Trstu zbirka moških zborov in čvetorespevov uglasbil A. Hajdrih. Dobivajo se pri g. pevovodji A. Hajdrihu v čitalnici v Trstu. Zbirka je prav lična in ima lep kamnotisk in naslov „Jadranski glasovi“. Priporočamo to lepo delo vsem slovenskim pevcom in društvom.

— (Iz Maribora) poroča „G.“: Tukajšnji Slovenci snujejo posojilnico z omejenim poroštvtvom. Odsek 3 mož dela priprave in namerava brž po praznih sklicati večji zbor

— reč je v zanesljivih, delavnih rokah. Potrebe takega zavoda nij treba mnogo dokazovati — denarna stiska pri slovenskih kmetih in nesramnost mariborskih oderuhov jo dovolj znana in čutena.

— (Lovski bataljon št. 7.) pri katereim so sami Slovenci, dobil je nagloma povel e izmaširati prihodnji velikonočni ponedeljek iz Novega mesta na turško mejo in sicer: štab z dvema kompanijama v Sinj ostali pak v Imosk. Na kratki odpust sem prišli lovci so dobili telegrafični ukaz takoj nazaj priti. Vse to kaže, da se bo kaj posebnega v kratkem zgodilo, in pomenljivo pa ne slabo je to, da ravno Slovane na turško mejo pošiljajo.

— (Polk Hartung) v katerem so bili naši vrli slovenski mladenči iz spodnjega Štajerja, in ki se je po posebnej uljudnosti oficirjev, po poštenem obnašanju in lepem vedenji vojakov in po dobrej polkovej-godbi celovškim bivalcem kaj prikupil je 12. t. m. odpotoval v novo garnizijo v Trient in Bozen. Vošimo jim mnogo sreče v južnej Tirolski in kmalu zopet snidenje! Magjarski polk Este, ki ima mesto njega sem priti, baje nekoliko mescev še v Dalmaciji ostane in tako smo brez pešpolka — razen rezerve Marocičevega polka — in brez godbe. Žalostno za sedaj bližajoči se lep čas in še bolj žalostno za trgovce obrtnike, mesarje, krčmarje i. t. d., ki jim uide lep zasluzek.

— (O ljudskem gibanji v Celovcu leta 1875.) Piše se nam: Po zadnjej štetvi leta 1870 ima Ljubljana 23.032 in Celovec 15.200 prebivalcev; ovo število se je v prvem mestu za mnogo pomnožilo in v slednjem precej jednako ostalo. Oglejmo si v primeri z Ljubljano ljudsko gibanje v glavnem mestu Koroske leta 1875. Pretečeno leto je bilo skleneno samo 87 zakonov (Ljublj. 231); najmlajši ženin je bil star 23 let, najstarejši 71 let; najmlajša nevesta 17 let in najstarejša je uže preživel 57 spomladi. Otrok se je porodilo 631 (Ljublj. 792) in sicer moškega spola 315 (Ljublj. 407) in ženskega 316 (Ljublj. 385) torej ima vsak deček uže svojo nevesto in le jedna sama bi obsedela. Mej rojenimi je bilo zakonskih 232, in sicer 112 dečkov in 120 deklic in nezanonskih 399 (tri sto devet in devet deset) in sicer 203 dečkov in 196 deklic; torej zadnje število daleč prvo presega, kar je baš v Ljubljani nekoliko dru-

gače, Umrlo je 733 osob; najstarejši je dosegel 94. leto starosti. Prostovoljno so se podali v orkus 3 moški, ki so s spomočjo konopca potovali onkraj sveta.

— (Od sv. Križa pri Ljutomeru) se piše „Gosp.“: V nedeljo 2. t. m. ob 1/2 10. uri zvečer začelo je strašno grmeti in bliskati se; malo da nijsa šipe pokale. Strele udari v hleva, s slamo pokrite posestnika M. Strakla in ogenj mu uniči hišno poslopje, kleti in hleva. Streloved na cerkvenem zvoniku nij črez 50 metrov od Straklovega hrama pa nij imel zadosti moči, da bi nesrečo odvrnil.

— (Uboj.) Posestnik France Mlakar iz Ponkve pri Celji se je sprel z viničarjem Simonom Pintarjem iz Loč pri krčmarju Pančiču v Zečini. Od besed je prišlo do pretepa in uboja. Mlakar je mrtev obležal. Ubjalca so uže prijeli in zaprli.

— (Tat ustreljen.) Posestnik Emeršič v velikem Okiču je bil 2. aprila po noči od tatov napaden. Hoteli so v hram ulomiti. Emeršič se vzbudi, vzame samokres in streli skozi okno, zadene jednega izmej tatov v prsa, da se je ta mrtev na zemljo zgrudil.

— (Strela) je 9. t. m. udarila v hišo Jurja Emica v Šmarji in ubila 15letnega dečka, ki je pri peči na klopi spal. Hiša je pogorela.

— (V Ptuju) je železniški delavec Anton Kocijan prišel pod mašino in je postal k priči mrtev.

Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V ponedeljek (Velikonočni praznik) 17. aprila 1876. Na korist regisseurja in igralca „Dram. društva“, Josipa Kocélja.

Prvikrat:

Vrli Cerkvenodolski župnik.

Ljudska igra s petjem v 4 dejanjih, po L. Gruberjevi „Der Pfarrer von Kirchfeld“, predelal za slovenski oder Josip Gécely. Godbo zložil A. Stöckl.

V začetku: Slavnostna ouvertura, svira voj. godba.

Osobe:

Grof Peter Črnodolski	—	g. Jeločnik.
Volk, njegov lovec	—	g. Bledkov.
Svitel, Cerkvenodolski župnik	—	g. Schmidt.
Učitelj iz Podgorje	—	g. Kajzel.
Krčmar v Radovljici	—	g. Jekovec.
Nj. gova soproga	—	gdč. Namretova.
Janez, nju sin	—	g. Bonač.
Brigita, Svitleva kuharica	—	gdč. Podkrajškova.
Lojze, mlinarjev sin iz Doline	—	g. Sturm.
Miha Krajev	—	g. Juvandič.
Jože, v obče Korenčar	—	g. Josip Kocélj.
Anka Brezarjeva, dekle iz Podbrezja	—	g. Odijeva.
Miren, župnik v Podbrezji	—	g. Rus.
Franja, Lojzetova nevesta	—	gdč. Tekalčeva.
Starčina	—	g. Gorenc.
Teta	—	gdč. Vrtnikova.
Kmetje iz Radovljice in Cerkvenega dola, družice, godci.		

Pri predstavi svira c. kr. vojaška godba 53. polka pešcev nadvojvode Leopold pod vodstvom kapenika gospoda Czanskya.

Jako ugodno se kupi posestvo.

Vsled prošnje posestnika prodajale se bodo sledenča dolga proste posestva po v licitacijnih pogojih navedenih jako ugodnih plačilnih modalitetah največ ponujajočemu kupcu

a) V zemljiščnih knjigah mesta Višnjegore sub Tom. II. Fol. 180 v mestu ležečega ter iz zidane v jedno nadstropje obstoječe, za vsako kupčijo jako pripravno hišo sub consc. št. 4, v katerej je bila več let štačuna z mošanim blagom, kder se je jako dobro kupčevalo, z vrtom vred za izklicano ceno 350 gld.;

b) in posestvo v istih zemljiščnih knjigah sub Fol. 189 obstoječe iz dveh njiv, travnikov in pašno parcelo v površnej meri 2 oralov poleg mesta Višnjegore ležečega, tako imenovanega „Keržiščevega“ posestva za izklicano ceno 350 gld.

pri c. kr. okrajni sodnji v Zatičini v uradnej pisarni

20. aprila 1876

zjutraj ob 9. uri pri samo jednem naroku samo za ali višji od izklicanih cen.

(94)

Jednega učenca

z dobrimi izpričevali, ki je par realk ali vsaj 4 normalni razred z dobrimi uspehi dovršil sprejema podpisani v svojo suknjarsko kurentno in manufakturno štacuno.

Anton Verhunc,
(92-3) glavni trg št. 238.

Slovenske knjige.

V „národnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „**Doktor Zober**“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.

2. „**Kalifornske povedi**“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „**Tugomer**“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.

Franjo Pröckl,

krznar, izdeljevalec kap in zaloge klobukov, v Ljubljani, v judovskoj ulici 232, priporoča svojo, za pomladno sasisjo na novo bogato pripravljeno

Zaloge klobukov in kap

za mnogobrojno obiskovanje. P. n. kupec, civilni uradniki in vojaški stanovi zamorejo dobiti tu primerne meče, sablje, kuplje, portfeje, uniformske kape, ter se zagotovljajo, da bodo postreženi z dobrim blagom in po ceni. Tudi se sprejemajo
(95-1)

Samoklistirni aparat

(Clysopumpe, Irrigatérje),
Inhalacijne aparate,
klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene po fabriški ceni.

Jedino le pri
Gabriel Piccoli,
lekaru, na dunajskej cesti v Ljubljani.

S c. kr. av. privilegijem in kralj. pruskim ministrskim potrdilom.

Dr. Borclardt-ovo aromatično (diseče) milo (zajta) z zelisti, za oljevanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapraterih izvritkih zavitkih po 42 kr.

Dr. Sun de Boutemard-ovo dišeca pasta za zobo, najploščnejši in naj anestetivnejši priponoček za ohranjanje in čistjenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje s kitajske skorje za varovanje in olepljanje las; v zapratenih in v steklu šternpljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Beringuer-jev dišeci kremni duh, krašna voda za duhanje in umivanje, ki krepa in budi živelj; v izvritnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 7,5 kr.

Prof. dr. Linde-va rastlinska pomada v štanjsčah, povisja svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvritnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljevajoči in ohranjujoči moći za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Beringuer-jev rastlinski priponoček za barvanje las, barva prav črno, rijavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljsena pomada za oživljevanje in zbijenje rasti las; v zapratenih in v steklu šternpljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Beringuer-jevo olje iz zemljiskenih korenin za okrepanje in ohranjanje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljske, zuan in skensen demaći priponoček za prehlad, hribovost, zabsasnost, hribavo grlo itd.; v izvritnih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledarjevo balsamirno milo iz olja zemeljskih orehotov, prijeten priponoček pri univanju nežne in občutljive kože, posebno davan in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznani solidnosti in pripravnostti tudi v naših krajev uže prijavljenci priponočki se dobivajo:

v Ljubljani pri **Franc Terčeku** in lekarju Birsču in Antonu Krisperju; v Zagrebu pri lekarjih: J. J. Čebek in Zg. Mittbach in Flor. Kiralovic; v Celji pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogijerju Nikolu Povadiču; v Goriči pri lekarju A. Franzoniju; v Celovcu pri lekarju: Ant. Bejnitzu, Karingetju in Kelnerju; v Kranji pri Rajmundu Krisperju; v Mariboru pri Mariji Zankl; v Trešti pri lekarjih: J. Seivallo, K. Zavetju, P. Predini, Fr. Vedovattu in Pavlu Rocci; v Beljaku pri Matevžu Fürst; v Varaždinu pri lekarju: A. Hochsingerju in A. Halterju; v Zadru pri parfum. N. Androvicu; v Karlovci pri N. Slavencu.

Pred pačenjem in ponarejanjem svarimo ostro

Raymond & Co.,

c.k. prit. last. tovarn hygreditičnih cosin, stearij
v Berlincu. (97-1)

Raymond & Co.,

c.k. prit. last. tovarn hygreditičnih cosin, stearij
v Berlincu. (97-1)

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom. Sturzenegger-ja** v **Herisan** (Svica). Mnoga ispričevala in zahvalna pisma se prilagajo navodu, kako se ima ona mast rabiti. Razpošilja se v piskerkih po 3 gld. 20 kr. a. v. po **B. Sturzenegger-ju** samemu, ali pa po **Jos. Weis-u**, lekarna pri Zamorci, Wien, Tuchlauben Nr. 27 in **Sigmundu Mittlbachu**, lekarju v Zagrebu.

Svetinjo napredka pri Dunajskej razstavi 1873.
Srebrno svetinjo Lincerske razstave 1875.

Visoko čisljenemu duhovenstvu.

Stef. Berlyak,

meščan in cerkvenih paramentov fabrikant

priporoča se za izdelavanje vsake vrste

cerkvenih del,
kakor tudi

talare, duhovenske suknje itd.

in to po najnižji ceni.

Vezenine (štikerije), za katere je tudi snov pridejan, sprejemajo se za montiranje in se izdelujejo najskrbnejše, odgovarja se tudi na vsa naročila s poštnim povratkom.

Tovarna na Dunaji VIII., Piaristengasse št. 7.

Zaloga „ I., Grünangergasse št. 6.

Drag. Berlyak,

zlatovezka, priporoča se za izdelavanje baldahinov, zastav, stavnic za pevska, strelna, veteranska in požarna društva.

Ornati za aplicirati

se sprejemajo.

Solidne osobe,

katere se zavežejo prodajati **loze in druge državne vrednostne papirje** na obročne plačila, sprejemajo se v vseh krajih Avstro-Ogerske monarhije s prav ugodnimi pogoji.

Oni, kateri se hočejo tega posla poprijeti, ter vspešno delovati, se bodo še posebno odškodovali.

Dotične ponudbe sprejemajo pod naslovom P. Y. 375 **Haasenstein & Vogler v Pragi.**

Vrt in krčma

Pavlič-eve pivarnne

v spodnjem Šiški

se bode odprla zopet na velikonočno nedeljo.

Za dobro pijačo, dobre gorke in mrzle jedila, kakor tudi za izvrstno **kavo** skrbel bode najbolje najemnik pivarne, ki hoče tudi krčmo sam na svojo režijo imeti.

Josef Deisinger,

pivovar.

(91-4)

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izdelana sika

Vodje i junaci iz ustanka u Bosni i Hercegovini:

Luko Petković — Mičo Ljubibratić — Bogdan Zimonjić — Milovan Bošković — Peko Pavlović — Lazar Sočica Melentije Perović — Petar (Pecija) Petrović — Stojan Kovačević.

Slika je litografirala A. Šibert. — Slika je sè slovanskim podpisom. — Slika je 50 centimetrov dolga a 63 centim. široka.

Cena je sliči 1 for. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adreso:

P. Janković, Wien III. Ungargasse Nr. 2.

Novci se pošiljajo v plačenim pismu ili po poštnem nakaznici, kakor je komu ljubo, tudi na listnici se lehko javi, pa se mu po poštnem povzetku pošije.

Preprodavci, koji za gotovi denar naroča najmenj 10 slik, dobivajo komad po 1 for. in franco pošiljanje.

Cena je tako nizka, da je vsak nabaviti more.

Brez ove velike in umetniški izdelane slike nebi trebala, da bi bila ni jedna družina, koja se interesuje za vstanek v Bosni in Hercegovini.